OKRESNÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA

ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Nám. Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica

KÓPIA

Podľa rozdeľovníka

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Banská Bystrica
	OU-BB-OSZP1-2024/018027-010	Ing. Kološta/048/4306307	24. 06. 2024

Vec
Záväzné stanovisko

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „okresný úrad v sídle kraja“) ako príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny podľa § 3 ods. 1 a § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 67 písm. f) a m) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) na základe žiadosti Benox, s.r.o., Stavebná 23D, 974 01 Banská Bystrica (ďalej len „žiadateľ“) zo dňa 6.3.2024 dáva podľa § 9 ods. 1 písm. j) zákona toto

záväzné stanovisko

k „Plánu otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Hliník nad Hronom I.“ (ďalej len „POPD“), ktorý vypracovali Ing. Miroslav Mrnka a Ing. Rastislav Guzma v januári 2024, ktorého súčasťou je odborné stanovisko podľa § 28 ods. 7 zákona:

Ako jeden z podkladov pri vydávaní tohto záväzného stanoviska a odborného stanoviska vydali k predmetnej veci, na základe žiadosti okresného úradu v sídle kraja, v súlade s § 65a ods. 2 písm. zc) zákona stanovisko ŠOP SR, Správa CHKO Štiavnické vrchy č. CHKOŠV/115-001/2024 zo dňa 9.4.2024, opravené listom č. CHKOŠV/115-003/2024 zo dňa 23.4.2024 a Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica č. ŠOP SR/396-004/2024 zo dňa 15.5.2024, ktoré bolo na okresný úrad v sídle kraja doručené dňa 19.6.2024, a prílohou ktorého bol aj vyplnený screeningový formulár na hodnotenie plánov a projektov ovplyvňujúcich európsku sústavu chránených území (formulár pre zisťovacie konanie).

Dobývací priestor sa nachádza v Banskobystrickom kraji, v okrese Žiar nad Hronom, v k. ú. Hliník nad Hronom. Predložené POPD sa týka parciel v DP Hliník nad Hronom C-KN č. 4571/3, časť parcely C-KN č. 4575, časť parcely C-KN č. 4571/1. Plánovaná je ťažba 50 000 ton ročne počas dvadsiatich rokov. Dobývanie ložiska je plánované povrchovým spôsobom v rezoch. Doprava suroviny na ďalšie spracovanie bude realizovaná po trase existujúcej lesnej cesty na miesto medziskládky. Na ploche 0,98 ha prebiehajú rekultivačné práce, ktoré budú ukončené vo IV. kvartáli roku 2024. Predkladaná dokumentácia POPD teda rieši časť DP Hliník nad Hronom I. s plochou 3,91 ha.
Pre ťažbu bentonitu v DP Hliník nad Hronom I je v súčasnosti platná dokumentácia POPD výhradného ložiska bentonitu povrchovým spôsobom na obdobie 2017 – 2036, podľa ktorej je ročná ťažba 45 tisíc ton suroviny.
Z uvedeného vyplýva že ťažba bentonitu v DP Hliník nad Hronom I bude v období rokov 2025 - 2036 realizovaná v zmysle dvoch dokumentácii POPD. Celkový ročný objem ťažby bude 95 tisíc ton.

KÓPIA

Časť predmetnou činnosťou dotknutého územia v DP Hliník nad Hronom I sa nachádza v CHKO Štiavnické vrchy, kde platí druhý stupeň ochrany podľa zákona. CHKO Štiavnické vrchy bola vyhlásená vyhláškou Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 124/1979 Zb., ktorou sa vyhlasuje chránená krajinná oblasť Štiavnické vrchy. Časť predmetnou činnosťou dotknutého územia v DP Hliník nad Hronom I sa nachádza v území s prvým stupňom ochrany podľa zákona.
Podľa opraveného stanoviska ŠOP SR, Správy CHKO Štiavnické vrchy v CHKO Štiavnické vrchy sa nachádzajú parcely KN-C č. 4571/3, 4571/2, časť parcely 4571/1 v k.ú. Hliník nad Hronom, časť parcely KN-C č. 2736, 2735 a časť parcely 2732 v k.ú. Vyhne. Časť parcely KN-C č. 4575 v k.ú. Hliník nad Hronom, s plochou cca 2,5 ha, sa nachádza mimo územia CHKO Štiavnické vrchy, v území s prvým stupňom ochrany.
V blízkosti DP Hliník nad Hronom I sa nachádza niekoľko chránených území národnej i európskej sústavy chránených území: územie európskeho významu SKUEV0265 Suť, ktoré je vyhlásené Nariadením vlády SR č. 451/2023 z 18. októbra 2023; PR Bralce a PR Szabóova skala, kde platí piaty stupeň ochrany podľa zákona, v ich ochranných pásmach platí tretí stupeň ochrany podľa zákona, ako aj prvky RÚSES (okr. Žiar nad Hronom), genofondová plocha ZH 68 Krivé brezy.
V okolí sa nachádza aj skalné bralo „Kečka“ a tri nekrasové jaskyne. Podľa RÚSES okresu Žiar nad Hronom sa v širšom okolí nachádza genofondová plocha ZH 68 Krivé brezy. V tejto lokalite sa ostrovčekovito vyskytuje zriedkavá, kriticky ohrozená valdštajnka trojpočetná Magicova (Waldsteinia Teppneri subs.magicii). Lesný ekosystém v okolí tejto genofondovej lokality tvoria prevažne staršie (80-100 ročné) porasty sutinovo- balvanitého charakteru s biotopmi: Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy 9180*, Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy 9130 a Ls5.2 Kyslomilne bukové lesy 9110. Geomorfologické danosti územia v kombinácii s vyššie uvedenými lesnými biotopmi sú vyhľadávané a často navštevované lokality rysom ostrovidom (domovský okrsok) a mačkou lesnou a predstavujú tak rozmnožovací a refugiálny biotop oboch chránených živočíšnych druhov.
K okoliu lokality sa viažu výskytové dáta chránených druhov: bocian čierny, salamandra škvrnitá, brhlík lesný, kôrovník dlhoprstý, ďateľ veľký, kolibkárik čipčavý a Carabus intricatus intricatus.
Z celkovej plochy nového záberu lesa (2,9 ha) sa lesný biotop Ls5.l Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy 9130, v priaznivom stave vyskytuje len na ploche 0,22 ha.

Dobývací priestor sa nachádza vo vzdialenosti 130 až 250 m od územia európskeho významu SKUEV0265 Suť, ale prístupová a odvozná komunikácia je v bezprostrednom dotyku s územím európskeho významu SKUEV0265 Suť v dĺžke približne 1,5 km.

Územie európskeho významu SKUEV0265 Suť je v zmysle § 28 ods. 1 zákona súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000.

Územie európskeho významu SKUEV0265 Suť je zaradené do národného zoznamu území európskeho významu z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (* 91E0), Ls 2.2 Dubovo-hrabové lesy panónske (* 91G0), Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (* 91H0), Ls 3.3 Dubové nátržníkové lesy (* 91I0), Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180), Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150), Pi 4 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230), Sk 2 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Sk 5 Nespevnené silikátové sutiny v kolínnom stupni (8150), Sk 8 Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Tr 1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte (6210), Tr 2 Subpanónske travinno-bylinné porasty (* 6240), Tr 8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (* 6230) a ochrany biotopov druhov európskeho významu: fuzáč veľký (Cerambyx cerdo), hlaváč bieloplutvý (Cottus gobio), kováčik fialový (Limoniscus violaceus), kunka žltobruchá (Bombina variegata), lopatka dúhová (Rhodeus amarus (=Rhodeus sericeus amarus)), modráčik krvavcový (Maculinea teleius), netopier Bechsteinov/netopier veľkouchý (Myotis bechsteini), netopier Blythov/ netopier východný/netopier ostrouchý (Myotis blythi), netopier brvitý (Myotis emarginatus), netopier veľký/netopier obyčajný (Myotis myotis), podkovár malý/podkovár krpatý (Rhinolophus hipposideros), podkovár veľký/podkovár štíhlokrídly (Rhinolophus ferrumequinum), roháč obyčajný (Lucanus cervus), rys ostrovid (Lynx lynx), uchaňa čierna/netopier čierny (Barbastella barbastellus), vydra riečna (Lutra lutra), * fuzáč alpský (Rosalia alpina), * medveď hnedý (Ursus arctos), * spriadač kostihojový (Euplagia (=Callimorpha) quadripunctata).

Číslo spisu | Por.č.záznamu | Číslo záznamu 0067588/2024 | Typ záznamu Externý doručený záznam | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

Ťažba bentonitu v DP Hliník nad Hronom I je navrhovaná mimo územia európskeho významu SKUEV0265 Suť, vo vzdialenejšej časti dobývacieho priestoru. Zvýšenie ťažby bude mať za následok zdvojnásobenie prejazdu nákladných automobilov s vyťaženou surovinou v tesnej blízkosti územia európskeho významu SKUEV0265 Suť.
V okrajovej časti územia európskeho významu SKUEV0265 Suť sa z predmetov ochrany nachádza biotop európskeho významu Bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy (9130). Na tento biotop je viazaný výskyt viacerých chránených druhov živočíchov a rastlín, niektoré z nich sú predmetom ochrany územia európskeho významu SKUEV0265Suť (napr. fúzač alpský, fúzač veľký, kováčik fialový, roháč obyčajný). Zvýšenie prašnosti v bezprostrednom kontakte s územím európskeho významu SKUEV0265 Suť, ktoré je v dĺžke 1,5 km, môže negatívne ovplyvniť aj biotop Bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy (9130) a biotopy bezstavovcov, ktoré sú jeho predmetom ochrany.
V blízkom území bol monitoringom potvrdený výskyt rysa ostrovida. Okolité biotopy predstavujú vhodné podmienky pre jeho život a rozmnožovanie. V dôsledku zvýšeného hluku a pohybu mechanizmov (vyrušovanie) vplyvom rozšírenia ťažby a dopravy možno predpokladať, že dôjde k zníženiu rozlohy vhodných biotopov pre tento druh. Nadmerné vyrušovanie môže viesť k opusteniu územia. Veľkosť populácie druhu v území európskeho významu SKUEV0265 Suť je v počte 1- 3 jedince. Pre daný druh sú stanovené ciele ochrany, pričom jedným z parametrov je zlepšenie stavu druhu. Nárast intenzity dopravy bude mať za následok zvýšenie negatívneho ovplyvnenia druhu v dotknutom území. Kumulácia s ostatnými plánovanými aktivitami v území významnosť vplyvov ešte zvyšuje.

Pri hodnotení významnosti vplyvu predloženej POPD výhradného ložiska bentonitu v DP Hliník nad Hronom I je nevyhnutné zohľadniť aj kumulatívny vplyv navrhovanej činnosti s inou realizovanou či plánovanou činnosťou. V dotknutom území je aktuálne plánovaná ťažba bentonitu v blízkom DP Hliník nad Hronom II a obnovenie ťažby ryolitu v DP Hliník nad Hronom. V samotnom DP Hliník nad Hronom I aktuálne prebieha ťažba podľa POPD na obdobie 2017 – 2036.
Dobývanie bentonitu v DP Hliník nad Hronom I podľa predloženej POPD môže mať v kombinácii s vyššie uvedenými projektami významný vplyv na územie európskeho významu SKUEV0265 Suť. Na základe vykonaného zisťovacieho konania nie je možné podľa Štátnej ochrany prírody SR vylúčiť významné ovplyvnenie predmetu ochrany rysa ostrovida.

Okresný úrad v sídle kraja na základe vyššie uvedeného upozorňuje, že pri predmetnej činnosti dochádza ku stretu so záujmami ochrany prírody a krajiny chránenými zákonom.

Okresný úrad v sídle kraja žiada, aby predmetná činnosť bola vykonávaná tak, aby žiadnym spôsobom nedošlo k ovplyvneniu vyššie uvedených jaskýň.
V tejto súvislosti okresný úrad v sídle kraja upozorňuje na povinnosť dodržiavania zákonných podmienok ich ochrany podľa § 24 ods. 4 a 5 zákona, napr. na § 24 ods. 4 písm. b) zákona, podľa ktorého je zakázané poškodzovať alebo ničiť horninové prostredie, chemickú a mechanickú výplň jaskyne, biotopy živočíchov a ostatné zložky a prvky jaskynného ekosystému.
Ak pri realizácii predmetnej činnosti dôjde k objaveniu jaskyne, je potrebné postupovať podľa § 24 ods. 13 zákona.

V súvislosti s výskytom chránených druhov živočíchov okresný úrad v sídle kraja upozorňuje na zákonné podmienky druhovej ochrany podľa § 35 zákona (napr. § 35 ods. 1 písm. b) a c) zákona, § 35 ods. 2 písm. c) zákona); realizácia predmetnej činnosti bude v rozpore s citovanými ustanoveniami zákona. Výnimku z uvedených ustanovení zákona na predmetnú činnosť môže v súlade s § 40 zákona povoliť Ministerstvo životného prostredia SR.

V súvislosti s lokalizáciou časti predmetnej činnosti v území s druhým stupňom ochrany podľa zákona upozorňujeme žiadateľa na podmienky ochrany ustanovené § 13 zákona, napr. na § 13 ods. 2 písm. f) zákona, podľa ktorého na vykonávanie technických geologických prác, banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom sa na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody.

Okresný úrad v sídle kraja v zmysle § 6 ods. 2 zákona upozorňuje žiadateľa, že vykonávaním predmetnej činnosti v lokalite výskytu biotopu európskeho významu Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy 9130, dôjde k ich poškodeniu alebo zničeniu a na uskutočnenie uvedenej činnosti je potrebný súhlas podľa § 6 ods. 2 zákona.

Podľa § 83 ods. 1 zákona ak sa na vykonanie činnosti vyžaduje viac súhlasov, povolení alebo rozhodnutí podľa zákona, o veci rozhoduje v jednom konaní vecne príslušný, kompetenčne najvyšší orgán ochrany prírody.

KÓPIA

Vychádzajúc z § 103 ods. 5 a 6 zákona okresný úrad v sídle kraja upozorňuje, že rozhodnúť vo veci povolenia predmetnej činnosti je možné najskôr po tom, ako orgán ochrany prírody rozhodne o vydaní alebo nevydaní súhlasu a o povolení alebo nepovolení výnimky zo zákazu.

Vychádzajúc z § 28 ods. 7 zákona, orgán ochrany prírody vydáva odborné stanovisko podľa § 28 ods. 7 zákona z vlastného podnetu alebo na základe žiadosti navrhovateľa.

Okresný úrad v sídle kraja vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností dospel k nasledovnému: Projekt žiadateľa „Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Hliník nad Hronom I.“, môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom významný vplyv na územie európskeho významu SKUEV0265 Suť.
Keďže nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu projektu žiadateľa „Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Hliník nad Hronom I.“, samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, na územie európskeho významu SKUEV0265 Suť, návrh uvedeného projektu podlieha primeranému hodnoteniu vplyvov v konaní podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Upozorňujeme, že vydaním tohto záväzného stanoviska ostávajú osobitné právne predpisy a ostatné ustanovenia zákona (napr. § 6 zákona, § 13 zákona, § 24 zákona, § 35 zákona, a iné) nedotknuté.

Na vedomie

Štátna ochrana prírody SR, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica 1
Správa chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy v Banskej Štiavnici, Kammerhofská 26, Banská Štiavnica
Správa slovenských jaskýň, Hodžova 11, Liptovský Mikuláš

Ing. Martina Machala
vedúca odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky

Rozdeľovník k číslu OU-BB-OSZP1-2024/018027-010

BENOX, s.r.o., Stavebná 23D, 974 01 Banská Bystrica 1
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie Ľ. Štúra 1, 974 01 Banská Bystirca

Doručenka

KÓPIA

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ	ico://sk/00151866_10008
Prijímateľ	ico://sk/00151866

Informácie o doručovaní

Dátum a čas doručenia	25.06.2024 07:43:15

Doručovaná správa

Identifikátor správy	d07f3c81-380b-44a7-83bd-0daaf8606ba7

Kontrolný súčet

Kanonikalizácia	http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315
Typ digitálneho odlačku	http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha256
Digitálny odtlačok správy	eb7iwHydPJB2NklqKt9EQpYuVJwhMtuVMNogtP6vmMk=

Prílohy

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu	8534b83e-60b0-4721-a292-e9a827f75b1c

KÓPIA

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho overenia: Úplné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy: Záväzné stanovisko
Odosielateľ: ico://sk/00151866_10008
Identifikátor správy: d07f3c81-380b-44a7-83bd-0daaf8606ba7
Značka odosielateľa: OU-BB-OSZP1-2024/018027-010

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

Úradný list - 25.06.2024 07:28:46 - 25.06.2024 07:28:56.asice

Podpísal/a: CN=Ing. Martina Machala OPRÁVNENIE 1109 Vedúci odboru okresného úradu, SERIALNUMBER=MANDANT NTRSK-00151866, O=MANDANT Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, OU=Odbor starostlivosti o životné prostredie OÚ Banská Bystrica, T=Vedúci odboru okresného úradu, SERIALNUMBER=PNOSK-2740898, SURNAME=Machala, GIVENNAME=Martina, L=Bratislava, C=SK

Platnosť: Platná

Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečať

Dátum a čas kvalifikovanej časovej pečiatky (UTC): 25.06.2024 05:28

Podpísané dokumenty

- COO.2176.124.3.4220798

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC):	25.06.2024 05:43
Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC):	25.06.2024 05:28
Vydavateľ certifikátu:	C=SK, OU=SNCA, 2.5.4.97=NTRSK-42156424, O=Narodna agentura pre sietove a elektronicke sluzby, CN=SNCA4
Sériové číslo certifikátu:	22829201242635764766829

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.